

PRAVDIVÝ PŘÍBĚH
O MLADÉ DÍVCE
A O POZORUHODNÉ
CESTĚ JEJÍHO DUCHA

POCAHONTAS
INDIÁNSKÁ PRINCEZNA

MARI HANESOVÁ

NAKLADATELSTVÍ SAMUEL

ČERNÝ PASAŽÉR

UŽ JDOU! PŘESTOŽE MAJÍ na nohou mokasíny a kráčejí po říčním břehu zlehka jako srny, Pocahontas slyší rytmus jejich kroků.

Je skrytá pod dekou z medvědí kůže na dně kánoe z borovicové kůry, která patří Bratrům. Přitáhla kolena k bradě ještě těsněji a schoulila se do nejmenšího klubička, jak jen to šlo.

Nesměji mě tu najít, pomyslela si. Na tuhle cestu musím jet s nimi.

Přicházejí blíž a blíž. Nic neříkají. Ví, že žádná slova nepotřebují. Ti dva – její nejstarší bratr Parahunt a její poloviční bratr Tatacoope, Ohnivák – si dokonale rozumějí. Slyší, jak do kánoe vedle ní ukládají poslední výbavu – nejspíš luk, šípy a oštěp. Bratři je chtějí mít po ruce.

Její skrýš se začala sunout kupředu. Slyšela, jak kamínky na říčním dně škrábou o kýl lodi, která se odráží od břehu.

Ani nedutala. Loď se zakývala a zhoupla dolů; Parahunt se usadil na svém obvyklém místě na přídi. Potom se loď

rozkývala znovu. To si Tatacoope sedal na zádi kánoe blízko její skryše.

Ranní mlčení protrhl Parahunt, když zazněl jeho silný hlas. Byla to modlitba, kterou vždy pronesl při prvním záběru svého pádla s tváří zdviženou ke slunci.

„Děkuji ti, Bože Stvořiteli,“ zněl jeho chvalozpěv, „za dar Stromu, ze kterého je tato kánoe, a za dar Veliké řeky, po které můžeme plout.“

Bratři pádlovali v rytmu. Pleskání vlnek o příď znělo uším Pocahontas jako šťastná píseň. Tělem lodi z borovicové kůry k ní pronikal příjemný chlad vody. Radost ji zaplavila jako příval, který už málem vytryskl z jejích úst, ale ještě pevněji sevřela rty. Její plán vychází! Jede s nimi!

Ale kam?

To Pocahontas neví.

Věděla, že nebudou s ostatními válečníky na lov mohutných velryb. Na to ještě nebyla správná roční doba. A kromě toho si ani při své odvaze ještě nebyla jistá, jestli chce vyplout do mořských vod, které její lidé nazývali Chesapeake, nebo ještě dál do vln Velkého šedého oceánu.

Na dlouhé výpravy za velrybami nechávali muži z osad své hrdé kánoe potažené březovou kůrou doma a vyplouvali na větších lodích vydlabaných z kmenů statných stromů, na lodích, které pojmuly mnoho silných paží pádlujících společně.

Za devět zim svého života slyšela Pocahontas o lovech velryb mnoho příběhů. Jeden Starší Bratr se kdysi dostal do strašlivého úderu velrybího ocasu a nikdy se už nevrátil zpátky.

Pocahontas také věděla, že Parahunt a Tatacoope nebudou bojovat v kmenové válce. Bitvy byly mnohem častější než výpravy na velryby. Její otec byl totiž mocný král Algonkinů jménem Powhatan. Podmanil si třicet kmenů a pano-

val nad více než stovkou osad, jeho lidé tedy zažili mnohé boje. V jejich osadě se však po mnoho úplňků netančily žádné válečné tance, ani neviděla, že by se Bratři při přípravách na cestu pomalovali válečnými kresbami.

Bylo jasné, že Parahunt s Tatacoopem byli na tuto cestu vybráni. Zpovzdálí sledovala jejich tajné porady s otcem. Tvářili se vážně a domlouvali se jen šeptem. Viděla také, jak vytepávají oštěp ze vzácného lesklého kovu, který přinesl cizí obchodník odněkud z dalekého severu.

Co to všechno může znamenat?

„Otče, mohu jet s Bratry?“ ptala se.

Powhatan pozdvihl obočí a zavrtěl hlavou v rozhodném Ne. Neřekl dokonce ani slovo na vysvětlenou. Tím víc však toužila nezůstat stranou.

Houpání kánoe ji brzy začalo uspávat. Připadala si pod těžkou medvědí kůží tak bezpečně jako veverka hnízdící v dutém stromě. Usnula. Zdálo se jí o krásné Velké řece a o tom, jak po ní jede ve své kánoi. Proplouvala stinným zeleným lesem, až se dostala k Chesapeake. Tam se setkala s velrybou, která za ní připlula z Velkého šedého oceánu, aby se s ní setkala a promluvila si s ní. Určitě se k ní bude chovat přátelsky. Určitě se po ní neožene ocasem.

V tu chvíli se vše otrásl. Vedle hlavy uslyšela praskot a rány. S poplašeným vyjeknutím se posadila a odhodila medvědí pokrývku. Do tváře jí vystříkla voda. Svět kolem byl bílý, mokrá a samý vír.

Kánoe si právě probíla cestu oblastí kamenitých peřejí. Najednou se vůbec nebála řeky, ale dostala velký strach ze svých Bratrů. Loď se rychle dostala do klidnějších vod, ale ve tvářích Parahunta a Tatacoopa se schylovalo k bouři. Vytáhli pádla z vody, aby zapluli do klidnějšího proudu, a obořili se na černého pasažéra.

„Pocahontas!“ zakřičel Tatacoope. Chytil ji za ucho a zatahal ji, až zanaříkala. „Ty malá podvodnice! Jsi stejně mazaná, protřelá, a stejný lotr, jako ta tvoje malá vydra! Asi se vrátím domů a zabiju ji za to, že ti dala svého ducha!“ Škubnul jí uchem ještě prudčeji.

„Ne!“ zaječela víc ze strachu o svého zvířecího chráněnce, než bolestí.

„Přestaň!“ přikázal Parahunt. Tatacoope povolil sevření. Žár potlačovaného hněvu, který viděla Parahuntovi v očích, však byl ještě horší, než Tatacoopovo mučení.

„Víš, že ti otec zakázal jet s námi!“ vyštěkl na ni. Trhnutím ruky uchopil pádlo.

„Ano, ale já jsem moc statečná!“ řekla Pocahontas a v očích se jí začaly sbíhat další slzy.

„Já vím,“ odpověděl jí.

„Vždyť nejedete do války,“ řekla Pocahontas. „Viděla jsem to.“

„Ne,“ přiznal.

„A teď není doba na lovení velryb.“

„Není.“

„Jedete snad na výzvědy k nepřátelům, k Irokézům?“

„Ne.“

„Tak proč nemůžu jet s vámi?“ žadonila. Zdvihla svůj košíček plný kukuřice a sušených borůvek. „Podívej! Mám jídlo. Nebudu vám na obtíž.“

Parahunt se téměř usmál, ale viděla, že je odhodlaný zůstat přísný.

„Jídlo není problém, sestřičko,“ řekl prostě. „Jedeme na cestu, která je mužská práce a ne dětská hra. Je to cesta, které nemůžeš rozumět.“

„Můžeme ji tady vyložit,“ navrhl Tatascoope. Jeho hlas zněl krutě.

Parahunt se na chvíli zamyslel. „Ne, v téhle nepředvídatelné době je to příliš daleko, aby šla pěšky.“ Aniž by řekl něco víc, otočil kánoi a začal pádlovat proti proudu. Vraceli se zpět do Comoca, osady Náčelníka Powhatana.

Pocahontas sledovala, jak silné ruce Bratrů zápasí s proudem, a zklamaně si odfrkla. *To není spravedlivé*, pomyslela si. Proč by s nimi nemohla jet? A navíc, pomáhala tuto kánoi stavět. Milovala ji stejně jako oni. Pomáhala ohýbat výstuhu tím, že vařila větve v hliněném jezírku s horkými kameny a vodou, kterou sama nanosila. Parahunt jí dokonce dovolil sešívat kůru pečlivě staženou v tenkých plátcích z březového kmene. Vlastními prsty sešívala kostěnou jehlou a tenkým provázkem ze stromových kořenů a jilmové kůry dohromady plátky březové kůry. Vlastními dlaněmi hnětla sosnovou smůlu na vysmolení švů.

Vzpomněla si na to, jak se Parahunt zazubil: „Moje sestřička pracovala tak tvrdě, že jí část téhle lodi patří.“ *Ano*, říkala si, *je to tak*.

Průzračná řeka ubíhala pod lodí, na které se s Bratry vracela směrem k domovu. Pocahontas viděla hřejivé sluneční paprsky dopadat až k hejnu pstruhů u dna řeky. Les na obou březích kypěl životem. Tiše propluli kolem bobra a norka, kteří se kánoí nedali vyrušit. Viděla rudohlavé kachny a modré volavky, na cestě na sever kejhalo hejno divokých hus. Bylo tu tak příjemně, takový klid, že skoro zapoměla, že jede domů, zpátky ke svým povinnostem malého děvčete a zpět ke svému otci.

Otec pochopí, proč jsem se schovala v kánoi, říkala si, vděčná, že se na té zakázané cestě dostala aspoň sem. Její otec byl velice moudrý, protože byl na světě už téměř sedmdesát zim. *Ano*, on ji pochopí.

Opravdu to pochopí? Začala se strachovat.

Příliš brzy oznámil známý zvuk blízkost domova. Byl to vodopád na potoce, který se vléval do řeky nedaleko Comoca.

Projížděli říční zátokou. Uviděla dlouhou ohradu z kmenů, kterou nechal Powhatan vybudovat okolo jejich vesnice s padesáti vigvamy. Ten pohled v ní poprvé v životě vzbudil pocit podivného strachu. Psi na břehu se ostražitě rozštěkali.

Potom je uviděla. Před ohradou už stál Powhatan a vedle něj Quiyow, Šaman kmene. Quiyow měl tvář nabarvenou černě a na sobě plášť z lasiččích a hadích kůží. Děje se něco důležitého, jinak by tu nebyl. Žije mimo osadu a Pocahontas ho naposledy viděla při posledním obřadu Černé bohoslužby. Žaludek se jí sevřel strachy. Tak to bylo vždycky, když ho uviděla, ačkoli k ní nikdy nepromluvil ani slovo.

Před ohradou stáli jen oni dva, nikdo jiný. Bratři přirazili ke břehu. Pomohli jí vystoupit z lodi. Cítila při tom, jak se jí chvějí kolena. Pomalu vyšla směrem k otci, oči upřené k zemi. Stála před ním se svěšenými rameny.

„Podívej se na mě, dcero,“ přikázal jí otec. Znělo to jako zavrčení pumy.

Uposlechla. Viděla, jak se nad ní sklání. Srdce jí zaplavila bázeň a úcta k Powhatanovi, mocnému králi.

Pomalou promluvil. „Tvá matka tě pojmenovala Matoaka – Malá uličnice. Byl jsem to já, kdo ti dal jméno Pocahontas – Nejmilejší dcera.“

Pocahontas maličko bez úsměvu přikývla. V otcových očích dnes nebyla přízeň, jeho hlas zněl dutě a nelaskavě.

„Vždy jsem tě miloval pro tvoji krásu,“ pokračoval. „Mám rád tvoji odvalu a tvého ducha. Ale nesmí se nikdy protivit mému.“

Polkla a potichu promluvila. „Ale, otče...“

„Ticho! přikázal jí. „Mám osmdesát sedm dětí. Ani *jedno* z nich by se neodvážilo toho, čeho ty dnes!“

Cítila, jak ji dusí svíravý pocit, který jí z břicha vystupuje až do krku. Odvrátila se od otcova hrozivého pohledu. Quiyow se tvářil ještě děsivěji. Znovu svésila hlavu. Uviděla mokasíny na nohou Bratrů. Tiše stáli každý z jedné strany.

„Musíš pamatovat, kdo jsi,“ řekl otec. „Jsi princezna Pocahontas. Jednoho dne z tebe bude Šamanka a budeš panovat nad vlastní vesnicí. Ale dnes ses zachovala bláznivě. Způsobila jsi své matce Halewě starost a vystrašila jsi ji, protože okamžitě uhádla, co jsi udělala a kam ses vydala.“

„Bylo rozhodnuto, že nedostaneš žádné jídlo, dokud se Bratři nevrátí z cesty,“ oznámil jí Powhatan. „Budeš mít na starosti jenom věci, které dělají nejmenší děvčata, protože ses dnes zachovala jako jedno z nich.“

Pocahontas cítila, jak jí tváře hoří studem.

„Trestem pro tebe bude také to,“ pokračoval otec, „že nebudeš s nikým moci promluvit a nikdo nebude smět promluvit s tebou – dokud se Bratři nevrátí.“

Hlavou jí vířily výčitky a zmatek. Viděla, jak Powhatan krátce kývl na Parahunta a Tatacoopea. Spěšně odešli. Za sebou dnes už podruhé uslyšela, jak jejich kánoe vyplouvá na řeku.

Powhatan se Šamanem se hněvivě otočili a vykročili zpátky do osady. Zanechali ji samotnou.

Pocahontas se dala do běhu. Proběhla kolem ohrady a do lesa až na travnatý vršek, který se tyčil nad vodopádem. To bylo její oblíbené místo, kde přemýšlela a kam chodila, když chtěla být sama. Teprve tady klesla k zemi a rozplakala se.

Ještě nikdy se na ni otec tak nerozhněval. Tohle byl tvrdý trest – hořká, hořká medicína.